

TEMA: JAJASTA RADIONICA

CILJ: Izvoditi zaključke o pojavama u neposrednom okruženju

Radionicu započeti razgovorom o jajima. Neka od mogućih pitanja:

- Što je jaje?
- Opiši kako jaje izgleda. Kako znaš što se nalazi u jajetu? Vidiš li kroz ljusku jajeta?
- Prolazi li kroz ljusku jajeta svjetlost?
- Može li jaje odskakivati?

Najaviti aktivnost – danas ćemo pokušati napraviti jedno neobično jaje.

- *Možeš li zamisliti kakvo bi to jaje moglo biti?* (Možete zamoliti djecu da nacrtaju što su zamislili)

POKUS: Gumeno jaje

MATERIJALI: sirova jaja, ocat, staklenke, (opcionalno: boja za hranu)

PROVEDBA

1. Jaja staviti u staklenke i prekriti ih octom (ako koristite boju za hranu umiješati je u ocat – ona će obojiti jaja)
2. Porazgovarati s djecom – što misle da će se dogoditi. Odgovore mogu zapisati ili nacrtati.
3. Objasnite djeci da ćete jaja ostaviti u octu 2 dana (ili 7 dana), a oni tijekom dana mogu dolaziti promatrati što će se s njima događati.
4. Nakon 24 sata izlijte postojeći ocat i staklenke s jajima ponovno napunite novim octom.
5. Nakon 2 dana (ili 7 dana) pogledajte jaje u staklenici i porazgovarajte s djetetom o promjenama koje su se dogodile.
6. Izvadite jaje iz staklenke isperite ga u hladnoj vodi i dajte ga djetetu.

RAZGOVOR

- *Opiši kako jaje izgleda.*
- *Koje je boje?*
- *Kakvo je na dodir? (Je li mekano ili tvrdo? Je li gumeno? Kakav je to osjećaj, možeš li ga opisati?)*
- *Kako jaje miriše?*

Jaje možete promatrati i povećalom i porazgovarati što sve vidite.

Zamolite dijete da nacrti ili zapiše promjene koje su se dogodile na jajima.

Usporedite gumeno jaje s običnim, sirovim jajetom. I porazgovarajte o sastavu ljuske - ljuska jajeta je izrađena od istog materijala kao i ljudske kosti i zubi. Ime tog materijala je kalcijev karbonat.

- Što misliš, što je još na Zemlji izgrađeno od kalcijevog karbonata? (školjke, kućice od puževa, stijene)
- Što će dogoditi sa školjkom stavimo li ju u ocat? (možete isprobati i dokazati ili opovrgnuti postavljene pretpostavke)

POKUS: Prolazi li kroz ljusku jajeta svjetlost?

MATERIJALI: sirovo jaje, gumeno jaje (iz pokusa 1) i svjetiljka

PROVEDBA

1. Osvijetlite sirovo i gumeno jaje.

PROMATRANJE I RAZGOVOR

POKUS: Može li razbiti gumeno jaje?

MATERIJALI: gumeno jaje (iz pokusa 1), lavor ili dublja posuda, papirnati ručnici

PROVEDBA

1. Pitajte dijete može li se razbiti gumeno jaje i zamolite ga da objasne svoj odgovor.
2. Na dno lavora postavite papirnate ručnike.
3. Dajte djetetu da baci jaje u lavor iz različite visine – jaja slabije bačena će odskakivati od podloge. U tom trenutku s djetetom možete porazgovarati o sposobnosti jaja da odskakuje – može li inače jaje odskakivati? Zašto ovo jaje može? Koliko visoko ovo jaje može skočiti?

KREATIVNOST: Izrada Mankale

Mankala je jedna od najstarijih igara na svijetu, a njezini se ostaci mogu pronaći već u Eritreji i Etiopiji (6.-7. st. pr. n. e.). Uglavnom se igra u Africi (igra afričkog kontinenta) i na Bliskom Istoku.

MATERIJALI: kutija od jaja, tempere, kistovi, ljepljiva traka/ljepilo, škare, čašica za vodu, podloga (novinski papir ili plastična vrećica koje služe za zaštitu namještaja).

PROVEDBA

1. Izrežite kutiju kao što je prikazano na slici.
2. Neka dijete prema vlastitoj želji ukrasi i oboji kutiju.
3. Zalijepite kutiju (kao što je prikazano na slici).

IGRA: Mankala

MATERIJALI: mankala (izrađena u prethodnom zadatku), 40 sjemenki/kamenčića/ili nešto sl.

PROVEDBA

1. U svaku rupicu stavljaju se 4 elementa.
2. Mankala s desne strane pripada igraču.
3. Igra se suprotno od kazaljke na satu, tako da igrač uzme sve komade iz jedne čašice i u svaku sljedeću stavlja po jedan komad (igrači mogu uzimati samo sa svoje strane, ali ih stavljaju i u protivnikove čašice).
4. Suparnikova Mankala se preskače.
5. Ako zadnji kamen koji ispusti igrač dođe u praznu čašicu na njegovoj strani, ima pravo uzeti sve protivnikove komade iz čašice direktno preko puta njegove..
6. Igra završava kada nema kamenčića na jednoj strani.
7. Pobjednik je onaj koji ima više kamenčića u svojoj Mankali

* Objašnjenje igre uz video: <https://www.youtube.com/watch?v=EkHCa0lx0as>